

Strach v advokátním Boeingu

Natrefíte-li při prodeji či koupi domu na podvodného advokáta, vaše peníze v jeho úschově mohou skončit v nenávratnu. Je to nevyzpytatelné letadlo a vy nikdy nevíte, do jakého nastoupíte.

Hana Kordová Marvanová
senátorka ODS, advokátka

Často se říká o různých podvodech: „No to byla ta 90. léta, to by se nyní už dít nemohlo.“ A přesto je tady jedno velké bílé místo, obrovská mezera v našich zákonech, jež umožňuje, aby se lidem, kteří prodávají nebo kupují nemovitost, ztratily milionové částky. Jak se to může stát? Jednoduše. Pokud lidé narazí na nepoctivého advokáta, kterému svěří své peníze do advokátní úschovy, a on si s nimi následně libovolně nakládá ve svůj prospěch, je to pro klienty zcela zdrcující. Stát obětím milionových zpronevěř není nijak nepomáhá a vymahatelnost je většinou mizivá, protože peníze nenávratně zmizely neznámo kam. Za posledních 15 let byla takto zpronevěřena celá miliarda korun.

V Poslanecké sněmovně se uskutečnil seminář, na kterém poškození klienti představili, jaké dramatické dopady měla zpronevěra milionových částek na životy jejich rodin. Bohužel reakce některých odpovědných institucí na semináři byla, že vzhledem k obrovskému množství advokátních úschov částka zpronevěřených peněz tvoří jen malý zlomek, takže nejde o systémový problém. Klienti jen zrovna měli smůlu. Ne-

divím se tomu, že klienti byli tímto tvrzením pobouřeni. Takto by zákony ani úřady nemusely řešit řadu jiných případů, které se týkají jen malého počtu lidí - metanolová aféra, případy znásilnění atd. Systém právního státu musíme budovat tak, aby neobsahoval flagrantly systémové mezery, na něž nevratně doplácí oběti trestné činnosti.

Jeden z okradených klientů přirovnal kauzy zpronevěř advokátních úschov k leteckým neštěstím. Podobnost je namístě. Známé případy zpronevěř advokátních úschov, například kauza advokátky Sukové, která zpronevěřila 153 milionů korun, nebo kauza Century 21, v níž advokát Vlašák zpronevěřil 80 milionů, připomínají letadlo, které jednoho dne spadne.

V úschově jako v letadle

Nabízí se alegorie s kauzou Boeing 737 MAX 9, v níž na základě pochybení na několika místech došlo k havárii dvou letadel, při nichž přišlo o život 346 cestujících. Lidé vždy považovali Boeing za nejbezpečnější dopravní prostředky a nikdo si nemyslel, že by kvůli úsporám mohl Boeing do provozu vypustit letadla s chybným softwarem, jenž způsobí havárii. Boeing nakonec musel svá vadná letadla uzemnit na necelé dva roky, navzdory tomu, že pravděpodobnost pádu komerčního letadla je zhruba 0,000001 %, tedy mnohonásobně menší než u advokátních zpronevěř.

Přesto ministerstvo spravedlnosti USA oznámilo, že Boeing zaplatí pokutu ve výši 2,5 miliardy dolarů. Společnost nakonec uzavřela dohodu o odloženém stíhání s ministerstvem spravedlnosti, ve které se Boeing zavázal zaplatit pokutu téměř 244

milionů dolarů, zřídit fond ve výši 500 milionů dolarů pro rodiny lidí, kteří zemřeli při těchto dvou haváriích, a zaplatit 1,77 miliardy dolarů leteckým společností, které byly ovlivněny dvacetiměsíčním zastavením provozu.

I oběti advokátních úschov bohužel během prodeje nemovitosti „nastoupili do špatného letadla“ a využili služeb „pilota“, kterému na životech klientů vůbec nezáleželo. Letecká neštěstí se přísně vyšetřují, a to nejen kvůli potrestání viníků, ale především kvůli tomu, aby se odhalily jejich pře-

Zpronevěří-li advokát peníze, ručí za ně jen on sám. A pokud už je nemá, klienti nic nedostanou.

činy a provedla se systémová náprava, aby letecká doprava byla co nejbezpečnější. U zpronevěř advokátních úschov se nikdy nic takového nestalo, nikdo to nevyhodnotil, nikdo se nezajímal o mizivou vymahatelnost škod obětem trestných činů. Takže je to vlastně loterie, kdo budou další oběti těchto zločinů.

Jsem přesvědčená, že se to musí změnit. Proto jsem s týmem právníků připravila reformu advokátních úschov, která zásadně snižuje riziko zpronevěry peněz klientů.

Úschovy totiž dosud nejsou téměř vůbec zákonem regulovány a advokát není pojištěn pro případ spáchání trestného činu, takže když peníze zpronevěří, ručí za to jen on sám. Pokud ovšem peníze už nemá, klienti nic nedostanou. Povinnosti advokátů nesáhnout na klientské peníze jsou stanoveny jen stavovským předpisem a kontrola je nedostatečná. Advokát dokonce může z účtů advokátní úschovy vybírat peníze v hotovosti v milionových částkách, což může umožňovat i praní špinavých peněz.

Jediná instituce, která dlouhodobě poukazuje na podezřelé kauzy advokátních úschov, je Finanční analytický úřad. Ten na případ advokátky Sukové upozornil už ve výroční zprávě za rok 2018 a podal i trestní oznámení. Bohužel se nic nestalo a advokátka mohla „své letadlo“ provozovat dál, až nakonec po několika letech „letadlo spadlo“ a doplatilo na to 44 rodin. Každá rodina přišla v průměru o 3 miliony korun. Co dělaly příslušné instituce? Čtou vůbec výroční zprávy FAÚ? A proč z toho nevyvodily systémová opatření? Mohly tak zachránit oběti trestné činnosti před ztrátou milionových částek.

Doufám proto, že poslanci a senátoři podporí náš návrh na regulaci advokátních úschov v rámci novely zákona o advokacii, již nyní projednává parlament. Je nezbytné změnit zákon tak, aby byla zavedena možnost kontroly nad klientskými penězi dříve, než tyto peníze odejdou z úschovního účtu neznámo kam. Reforma advokátních úschov by měla přinést větší ochranu občanů, přispět k prevenci praní špinavých peněz a obnovit důvěru v advokátní úschovy. Je to nejen v zájmu obětí trestné činnosti, ale i důvěry v právní stát v České republice.